Die digitale Landesbibliothek Oberösterreich

oö landes bibliothek

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:
Director: Mag. Renate Plöchl
Deputy director: Mag. Julian Sagmeister
Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek
Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:
Email: landesbibliothek(at)ooe.gv.at
Telephone: +43(732) 7720-53100

Jrca quartuz librum methaphiſice. Queritur. Utrum ens vniuoce predicet̃ de oibus entibus. vr̃ ꝙ nõ. per porphiriũ. Siqs ingt oia entia vocet equiuoce nũcupabit. ¶ Confirmatur. qꝛ nihil vnum predicatur vniuoce de omnibus pp infinitatem entium in natura. ¶ Cõtra pħs ħ lr̃a. d. ꝙ ens multiplr̃ dr̃ nõ tñ equoce. ergo vniuoce ſi vniuocum ꝛ equiuocum ſunt immediata.

Rñdeo In iſta qõne ṗmo recitabo vnã opinionẽ. ſcðo dicã aliter ad qõnẽ. ¶ Quãtuz ad ṗm ſciendũ eſt ꝙ eſt vna opio antiq̃ quã ẽt ſequunt̃ aliqui moderni tenentes ꝑtem negatiuã. pro qua arguit̃ multiplicit̃. ṗmo auctoritatibus. nã 4°. hui⁹ dicit pħs ꝙ ens dꝛ de entibus ſicut ſanũ de ſanis. ꝛ ꝙ metha. eſt vna ſcia non qꝛ oia illa de qbus eſt dicant̃ ſm vnũ ſed ad vnũ. i. nõ vniuoce ſed analogice. ergo ſubm metha. qð eſt ens nõ eſt vniuocuz ſed analogũ. ¶ P. 7°. hui⁹ dꝛ ꝙ qualitates ꝛ cetera accñtia ſunt entia ſicut logici dñt nõ ens eſſe ens ꝛ nõ ſcibile eſſe ſcibile. ꝛ ſicut vas dꝛ ſalubre ꝛ corpus: ſed in oib⁹ iſtis nõ eſt vniuocatio ei⁹ qð dicit̃ de plurib⁹. patet. g̊. ꝛc̃. ¶ P. ṗmo phi. dicit pħs ꝙ ṗncipiũ ꝓcedendi ꝯtra Parmenidem ꝛ Meliſſum eſt qm̃ ens dicit̃ multiplr̃. Arguit̃ etiã per rõnes ꝛ ṗmo ſic. ſi ens eſt vniuocum ad oia entia. ergo ens eſt genus. ꝯñs eſt falſuz ꝛ ꝯtra pħm 3°. metha. ergo ꝛ añs. ꝓbatio ꝯñe. qꝛ tũc ens diceret̃ in qd de plurib⁹ dr̃ntib⁹ ſpẽ. qð eſt ꝓpriuz gñi. ¶ Confirmat̃ rõ. ꝙ ſi ens eſt hꝫ. ergo ṗdicat̃ de entibus ſm rõnẽ alicuius vl̃is. nõ drĩe. qꝛ nõ ṗdicat̃ in quale. nec ꝓprij. nec accidentis. qꝛ ħ ſunt ex̃ eſſentiã ei⁹ de quo dñr. nõ ſic ens. nec ẽt ṗdicat̃ vt ſpẽs vt pꝫ. ergo relinquit̃ ꝙ ṗdicat̃ vt genus. ¶ Preterea ſi ens eſt vniuocũ ad decez gñ̃a. ergo deſcendit in illa per aliq̃s drĩas. ſint. a. ꝛ. b. aut ergo. a. ꝛ. b. icludũt ens aut nõ. ſi ſic. ergo in cõceptu cuiuſlꝫ gñis gñaliſſimi includeret̃ bis ens. ꝛ per ꝯñs nugatio. Si nõ. ergo. a. ꝛ. b. non ſunt entia. ꝛ tũc. nõ ens erit de intellectu entis. nã. a. ꝛ. b. includũtur in cõceptib⁹ decẽ generꝫ. ¶ Preterea. illa que ſunt totaliter ꝛ imediate ſub extremis ꝯ̃dictionis nihil eſt cõe vniuocũ. ſed deus ꝛ creatura. ſuba ꝛ accidens ſunt hꝫ. nã ſunt ſub iſtis extremis ꝯ̃dictionis. dependere ꝛ nõ dependere. cauſatum ꝛ nõ cauſatũ. eſſe ab alio ꝛ nõ eſſe ab alio. pꝫ ergo ꝙ nihil eſt eis cõmune vniuocũ. ꝓbat̃ maior. qꝛ ois ꝯcept⁹ cõis eſt neuter reſpectu illoꝝ quib⁹ eſt cõis. ſed nullus ꝯceptus reſpectu ꝯ̃dictorioꝝ eſt neuter. ſꝫ eſt necio alter illoꝝ. aliogn ꝯ̃dictoria hñ̃ent mediũ. ¶ Preterea. que ſunt primo diuerſa in nullo ꝯueniunt. ſꝫ de⁹ eſt primo diuerſus a creatura ꝛ vnũ ṗdicamentũ ab alio ergo nec deus ꝛ creatura nec decẽ gñ̃a ꝯueniũt in aliquo. nec per ꝯñs in aliquo conceptu cõi vniuoco. maior eſt euidens. ſꝫ ṗa ꝑs minoris de deo ꝛ creatura ꝓbat̃. qꝛ aliogn deus hñ̃et quo ꝯueniret ꝛ quo differret a creatura. ꝛ ita nõ eſſet ſimplr̃ ſimplex. 2a ꝑs de decẽ gñib⁹ ꝓbat̃. qꝛ alr̃ nõ eſſet negatiua imediata qñ negat̃ vnũ genus gñaliſſimũ ab alio. ꝯñs eſt falſuz. ꝛ ꝯtra pħm ṗmo poſte. ꝓbatio ꝯñe. qꝛ tunc extrema illius negatiue ꝯueniunt in aliquo toto. puta in ente. qð nõ põt eſſe in ꝓpoſitione imediata negatiua. ſicut dr̃ ṗmo poſte. vbi ſupra. iſta ergo negatiua. q̃ꝫtitas nõ eſt ſuba. non ẽt imediata. ¶ Preterea vbi tm̃ eſt vnitas attributionis nõ põt eſſe vnitas vniuocationis. ſed oia entia attribuunt̃ ad ſubam in rõne entis: vt dꝛ in ħ quarto. Itẽ creature ad deũ in rõne entis opꝫ ponere vnitatem attributionis. ergo ens nõ eſt vniuocum predictis.

Quantũ Ad 2ꝫ alia eſt opio quã teneo tanq̃ꝫ verã. ꝙ ens eſt vniuocũ deo ꝛ creature. ſube ꝛ accñti: ꝛ gñalr̃ oib⁹ entibus de qbus ṗdicat̃. ¶ Ad cui⁹ euidentiã ṗmo ṗmittã vnã diſtinctionẽ. 2°. oñdã triplicẽ ꝯcl̃o nem. ¶ De ṗmo ſciẽdũ eſt ꝙ vniuocatio eſt triplex. q̃daꝫ eſt vniuocatio pħyca. q̃dã logica. ꝛ q̃dã metha. vniuocatio pħica eſt vnitas nãe ex nã rei circũſcripto oi ope intell̃s: de illa vniuocatione loqt̃ pħs. 7°. phiſi. qñ dĩc. ꝙ in ſpẽ ſpãliſſima eſt ꝓpe cõparatio ꝛ nõ in gñe. q̃tenus ſpẽs dicit vnã nãꝫ ꝛ vniuocã. nõ aũt gen⁹. ſꝫ latẽt equocationes in gñibus. gen⁹. n. dr̃ equocũ equocatione oppoa vniuocationi pħyce eo ꝙ nõ corrñdet ſibi vna nã vel ẏpoſtaſis extra. ſꝫ plures ſm ꝙ dicit cõmẽ. ꝛ themiſti⁹ ſup ṗmũ de aia. vniuocatio iſta ſolũ eſt in ſpẽ ſpãliſſima que ṽe dicit vnã nãꝫ vnitate reali: minore tñ q̃ꝫ ſit vnitas numeralis. ſicut declarabit̃ in. 7. ¶ Uniuocatio logica eſt vnitas alicui⁹ realitatis vel intẽtionis ṗme ſub vna intẽtione logica ꝯcepte. vbi gr̃a. ſub intẽtione gñis vel drĩe vel alicui⁹ alterius ſcðe intẽtionis. Logic⁹. n. ꝯſiderabit hꝫ intẽtiones ſcðas adiunctas ṗmis. Ex quo ꝯcludo correlarie ṗmo ꝙ aliqð trãſcendens eſt ꝓprie vniuocũ vniuocatione logica. qꝛ lꝫ nulla ſcða intẽtio in gñe puta gen⁹ ꝛ drĩa cõpetit alicui trãſcendẽti ꝛ exñti ex̃ genus. ſicut pꝫ. aliq̃ tñ cõpetit ſibi puta intentio vl̃itatis que eſt logica ꝛ 2a intentio. ¶ 2°. ꝯcludo ꝙ aliqd eſſe vniuocuz vniuocatione logica ꝛ equocũ equocatione pħyca nõ repugnat. pꝫ. n. ex ṗdictis ꝙ genus eſt equocũ equocatione pħyca. ꝛ tñ eſt vniuocũ vniuocatione logica. ¶ Uniuocatio methapħica eſt vnitas alicuius ṗme intẽtionis abſtrahibilis per itell̃m a plurib⁹ ex nã rei circũſcripta q̃cũqꝫ itẽtione 2a vel logica. ꝛ ħ mõ trãſcendẽtib⁹ nõ repugnat vniuocatio. vt dicet̃. ex quo ꝯcluditur correlarie ꝙ aliqd eſt vniuocũ metha. qð nõ eſt vniuocũ ꝓprie pħyce loquẽdo. ¶ De 2° ſit iſta ṗa ꝯcluſio. Ens cõiter ſumptũ nõ eſt vniuocũ oibus entib⁹ vniuocatione pħica. hãc oñdo ſic. ꝯceptui entis cõiter ſumpti non rñdet vna nã in re ex̃. ergo ꝯcept⁹ entis nõ eſt vniuoc⁹ vniuocatõe pħica. añs eſt euidens. qꝛ ꝯceptui entis in cõi ſubſunt oia entia de qb⁹ certũ eſt ꝙ nõ dñt aliq̃ꝫ vnã nãꝫ. ꝯñs ẽt pꝫ ex ṗcedẽtibus. ¶ 2a ꝯcl̃o ſit iſta. ens cõiter ſumptũ eſt ṽe vniuocũ oibus entib⁹ vniuocatõe logica. hãc oñdo ſic. illð qð dicit aliq̃ꝫ vnã realitatẽ vel ṗam itẽtionẽ ꝯceptã ſub aliq̃ itẽtione logica eſt vniuocũ vniuocatõe logica: ſꝫ ens cõiter ſumptũ eſt hꝫ. g̊ ꝛc̃. maior pꝫ ex diffõne vniuocatõis logice poſite ſupi⁹. minor ẽt. eſt euidẽs. qꝛ lꝫ ens cõiter ſumptũ nõ ꝯcipiat̃ ſub itẽtione gñis vel drĩe vel alicui⁹ alteri⁹ ſcðe itẽtiõis in gñe: ꝯcipit̃ tñ vel põt ꝯcipi ſub itẽtione vl̃is que vtiqꝫ eſt itẽtio ſecunda vel logica. ¶ 3a ꝯcl̃o ſit iſta. ens cõiter ſumptũ eſt ṽe vniuocũ oib⁹ entib⁹ vniuocatõe metha. ſic itelligẽdo ꝙ ens dicit aliquẽ vnũ ꝯceptũ realẽ abſtrahibilẽ ab oib⁹ entib⁹ ꝑticipantib⁹ ens qditatiue. ṗꝫ queꝫ ꝯceptũ ens eſt ṗdicabile de oi ente vniuoce ꝛ realr̃. ꝛ ingt: hãc oñdo ſic. ois itell̃s certus de vno ꝯceptu ꝛ dubi⁹ de duob⁹ in qb⁹ ille cert⁹ qditatiue icludit̃. hꝫ ꝯceptũ illũ de quo eſt cert⁹ aliũ a cõceptib⁹ de qb⁹ eſt dubi⁹ ꝛ vniuocũ illis. ſꝫ itellect⁹ hois põt eſſe cert⁹ de aliq̃ qð ſit ens dubitãdo vtrũ ſit de⁹ vel creatura. ſuba vel accñs. ꝛ ſic de alijs in qb⁹ cõcept⁹ entis qditatiue icludit̃ ſicut pꝫ: g̊ ꝯcept⁹ entis eſt ali⁹ a ꝯceptibus dubijs ꝛ vniuoc⁹ eis ita ꝙ ex ſe eſt neutrũ ꝛ icludit̃ in vtroqꝫ iſtoꝝ. maior ꝓbat̃. qꝛ ipoſſe eſt eũdẽ ꝯceptũ eidez itellectui ſil̃ eſſe certũ ꝛ dubiũ. ergo vel eſt ali⁹ ꝛ hr̃ ꝓpoᵐ. vel nullus. ꝛ tũc non eſt certitudo de aliq̃ ꝯceptu. eſt ergo ali⁹. ꝛ ſi qditatiue icludit̃ in illis: ſeqt̃ ꝙ nõ tm̃ eſt ali⁹ ſꝫ ẽt vniuoc⁹. minor declarat̃. ṗmo de deo ꝛ creatura. qꝛ quilibet pħs antiquus fuit cert⁹ illud qð ponebat ṗm ṗnm eſſe ens. puta vn⁹ qui poſuit ignẽ ṗnm: alius aquã. qlibet. n. erat certus ignẽ vel aquã eſſe ens. erat tñ dubium vtruz eſſet ens creatũ vel icreatũ. ṗm vel non ṗm. non. n. erat certus ꝙ eſſet ens ṗm. qꝛ tunc fuiſſet certus de falſo. falſum aũt nõ ꝯtingit ſcire. nec erat certus ꝙ eẽt nõ ṗmũ qꝛ tũc non poſuiſſet oppoſitum. ¶ 2° ꝓbat̃ de ſuba ꝛ accñte. Nam phi diuerſi diuerſimode opinati ſunt de lumine quoruz vnus ponit ꝙ ſit accñs. ali⁹ ꝙ ſit corpus ꝛ ſuba: ꝛ illa qdẽ q ponit ꝙ eſt ſba eſt cert⁹ ꝙ eſt ens. ſꝫ nõ eſt cert⁹ ꝙ ſit ſba qꝛ tũc eẽt certus de falſo. nec ꝙ nõ eſt ſubſtantia qꝛ oppoſituz ponit.